

LITERATURA

L'ACORDIÓ DE LES GOLFES

Novel·la per a joves

Text: Narcís Ramió

Il·lustració: Jaume Camps

Capítol 2

L'acordiό de les golfes

La Irene està convençuda que la música omple els cors, i no va pas mal encaminada. Canta i parla sola, comenta amb les nines –des de la més petita a la més grossa i tarrendosa- allò que sent i viu. EL pare i la mare viuen de la música, són músics professionals, i per desgràcia de la nena, la deixen molt sovint sola, sempre estan de gira amb la seva orquestra per aquests móns de Déu: París, Berlín, Londres, Roma... Ahir mateix, va arribar carta seva des de Luzerna, una preciosa ciutat suïssa –la posta és molt bonica- amb un riu i un pont de fusta que la travessa. Però el pare i la mare són feliços quan estan junts, encara que aquestes ocasions siguin escadusseres. Per això, s'entreté tant parlant amb les nines, els explica contes de fades i goges, i les adorm amb aquella dolçor que és capaç de donar un infant somniador.

Si la música arrenca de la solitud els seus vells companys –pensa la nena- cal, doncs, donar-los música perquè els empleni els esperits i els allunyi els pensaments sòrdids i ombrívols. Cal donar als seus amics de la taverna de l'àvia els instruments que els permetin alliberar-se...

En Joanet Cominal explica rondalles mentre tasta el bon vi assegut allà a la taverna, rondalles meravelloses que ajuden a passar la llarga vetlla als vells solitaris. De tant en tant el vell Cominal, en Barraca, i també en Becaina, sospiren. Ai! si poguessin haver aquella bona música que els omple de joia. Assaborir aquelles tonades que els desperten els records massa anys ajaçats en un racó qualsevol... Sospiren, però continuen quiets, asseguts impertorbables junt a les taules de marbre, els ulls tristos observant aquella televisió que no els diu res, llevat quan programen els espais per a quitxalla, o quan, els diumenges en Puyal els retransmet en català els partits del Barça per la ràdio... Tan sols en aquestes ocasions, resten satisfets una estona, aleshores parlen, discuteixen i els ulls els guspiregen...

- Quin golàs, no?
- El penal, com una catedral!
- Vés, vés, el davanter centre és un pífia...
- Abans, quan nosaltres eren joves, sí que feien golassos, no pas ara...

Les hores s'escolen. I no hi ha música. Tan sols la remor d'una conversa que s'esllangueix fins a esdevenir silenci absolut.

Cap al migdia, la Irene ha pujat a les golfes a tafanejar i s'ha dedicat a remenar armaris i baguls vells. Caixons plens d'un polsim blanc han estat oberts i examinats amb cura per la nena, descoberts amb els seus ulls, palpats amb els seus dits. I a la llum han anat apareixent objectes de tota mena, classe i condició: barrets, sabatots, botes d'aigua, botes de fer el soldat, jerséis, bufandes, joguines de fusta, un cavall de cartró, una làmpada atrotinada, vint espelmes mig cremades, un sarrió, dues gàbies d'ocell, tres estampes de primera comunió, dos ganivets de carnisser rovellats, una escopeta de caça sense el canó, una gramola sense embut, un flabiol corcat i un acordió...

Un acordió vell?

Ondia! Idea, idea, idea, idea-, repeteix al·lucitada la Irene, mentre amb el palmell de la mà treu la pàtina de pols acumulada que cobreix el gastat instrument.

A la tarda, amb l'ajuda de l'àvia, l'acordió descansa al bell mig d'una taula de marbre de la taverna. Net i polit. És un bell instrument encara. L'ajuda de l'àvia ha estat vital.

La Irene l'observa amb curiositat. No és pas gros, però tampoc no es pot dir que sigui gaire petit. És de fusta envernissada amb una tira de tecles de color al costat dret, posades una al costat de les altres, com un llarg dentat; a l'altra banda de l'instrument, i deixant al bell mig la mena de molla de tela que dona la bufera a l'acordió, una altra placa de fusta envernissada

amb uns botons blancs. I com a decoració general, uns esgrafiats incrustats amb formes arabesques. A cada banda de l'acordió, una cinta tensa permet introduir-hi les mans i, així, arronsar i estirar l'instrument al ritme que marqui el músic.

La Irene continua pensant que la música omple els cors.

A l'hora de la reunió, els vells, aplegats entorn de la taula, observen i comenten aquell instrument delicat. Cap, però, no gosa posar-li un dit al cim, perquè falta en Joanet Cominal, i ell sí que el sap tocar, perquè de més jove recorria els pobles de muntanya fent de músic. A les festes majors, si hi havia noces a les masies, o un bateig, i en altres ocasions, en Joanet interpretava música i els pagesos ballaven al seu so, Això era quan era jove!

Però avui, precisament, en Joanet no baixarà a la taverna; en Mansilla ha portat la mala notícia: en Joanet està ajaçat al llit i no es troba gens bé ! El cap li giravolta i està abatut.

La Irene mira l'àvia, l'àvia li torna l'esguard. Ambdues somriuen.

– Anem a veure'l i portem-li l'acordió!

Dit i fet, la comitiva surt al carrer. Tots segueixen la nena que porta amb cura el vell acordió con si es tractés d'un tresor... Obren la portalada de can Joanet i pugen per les escales al primer pis, entren a la seva cambra, el saluden... i la Irene fa ressonar la veu melòdica d'aquell desaprofitat instrument que tants d'anys ha romàs callat. Una nota musical ha rebotat per les parets de la fosca cambra. El vell Joanet, intrigat, ha aixecat el cap, ha mirat estranyat l'acordió, s'ha assegut al llit i ha demanat l'instrument. La nena li ha donat. Aquest l'acarona amb emoció, el mira i el remira nerviosament... Se'l col·loca prop del pit i arrenca unes tonadetes insegures, poc acadèmiques, però que tenen vida. Tots els presents somriuen. La cambra ja sembla més il·luminada. Un raig de llum entra per una esclatxa del finestró.

I ja tenim en Joanet guarit mentre una música senzilla omple l'estança i els cors, també.